

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2019/20:32

Fredagen den 13 mars

---

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor

Statssekreterare Lars Westbratt

Kompletterande information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 13 mars 2020

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi öppnar dagens möte och hälsar statssekreterare Lars Westbratt med medarbetare välkomna hit. Det är kanske lite förvirrande. Vi har samrått inför mötet som äger rum i dag i RIF-rådet. På den blå dagordningen har ni flera punkter som vi har samrått om tidigare. Det är alltså bara den nya punkten som vi ska samråda om nu, nämligen dagordningspunkten 5, Migration – uppföljning av det extra RIF-rådsmötet den 4 mars 2020. Det är en diskussionspunkt på rådet.

Anf. 2 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Som ni ser har ordförandeskapet lagt till en ny dagordningspunkt om migration på RIF-rådets dagordning. Det är en uppföljning från förra veckans extrainsatta rådsmöte som man hade. Som ni också känner till antogs vid förra veckans möte ett gemensamt uttalande.

Av det uttalandet framgår bland annat att rådet ska visa solidaritet med Grekland, Bulgarien och Cypern. Turkiet ska fullt ut genomföra EU-Turkiet-uttalandet. Illegala gränspassager ska inte tolereras. Nödvändiga åtgärder som EU och EU:s medlemsstater företar ska stå i överensstämmelse med både EU-rätt och internationell rätt samt att medlemsstaterna och EU-byråerna är beredda att utöka sitt stöd.

Vid dagens rådsmöte ska som sagt inga beslut fattas. Däremot kan vi förvänta oss att Ylva Johansson kommer att berätta om sina intryck från besöket i Grekland som hon hade i veckan. Kommissionen förväntas också ge en uppdatering när det gäller handlingsplanen till Grekland som presenterades i samband med det extrainsatta RIF-rådet. Troligen kommer också Grekland att kunna ge en uppdaterad lägesbild av hur läget ser ut.

Som ni också känner till träffade Europeiska rådets ordförande Michel, kommissionens ordförande von der Leyen och president Erdoğan i måndags. Ett konkret resultat av det mötet är att EU och Turkiet ska gå igenom uttalandet från 2016 för att klargöra hur båda sidorna ser på uttalandet och genomförandet av de åtaganden som man har sagt i och med uttalandet.

Det ska här sägas att vi ser Turkiets agerande under den senaste tiden som oroande, att man använder migranter i ett politiskt spel. Jag tror det är jätteviktigt att vi undviker ytterligare eskalering av situationen och verkar för en långsiktig och konstruktiv dialog med Turkiet framöver.

EU behöver också i fortsättningen stå enat och koordinerat. Det är viktigt att Grekland får det stöd som det verkligen behöver samtidigt som säkerheten vid EU:s yttre gräns upprätthålls. Det är återigen självklart att vi ska följa internationell rätt och EU-rätt i samband med detta.

Sverige står redo att bidra med stöd på olika sätt till europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån Frontex. Frontex har beslutat om två snabbinsatser i Grekland. Kustbevakningen har beslutat att bidra till insatsen vid sjögränsen. När det gäller insatser vid landsgränsen har även polisen erbjudit personal. Men det är inte den typ av eller den profil i personalen som Grekland säger sig behöva.

Grekland har också aktiverat EU:s civilstödsmechanism. Här har MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, erbjudit material i olika delar. Det handlar om containrar, tältängar, generatorer, vattenpumpar, bland annat. Det de väntar på är egentligen ett svar från Grekland om vad Grekland självt vill ha och behöver i det sammanhanget.

De föreslagna EU-medlen till Grekland till stöd för migrations- och gränshantering i enlighet med förra veckans uttalande måste hanteras genom en omprioritering inom befintlig budget, menar vi. När det gäller samarbetet med Turkiet är det nu bra att man gör genomlysningen av EU-Turkiet-uttalandet. Dialogen om hur det framtida samarbetet kan förbättras på olika sätt måste fortsätta.

Utöver detta är det också viktigt, menar vi, att komma framåt när det gäller asylpaket och en solidarisk ansvarsfördelning. Vidare menar vi också att det alltså finns stora behov för vidarebosättningsplatser och att de måste öka både i EU och globalt för att klara den totala situationen i världen. Jag stannar där.

Anf. 3 JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Vi hade flera möten förra veckan. Det är en oroande situation. Jag behöver inte säga mer om det.

Jag vill inledningsvis säga att jag stöder regeringens ståndpunkt på alla punkter med omprioriteringar i budget och att det är viktigt att dialogen med Turkiet fortsätter. Men jag har ändå några funderingar.

Det gäller Greklands begäran om hjälp för omfördelning av ensamkommande barn vid gränsen. Vi vet inte hur många de är. Det finns många olika uppgifter om det. Givet att Grekland ska lämna en uppdaterad syn på hur situationen är just nu, och givet att Sverige har tagit ett väldigt stort ansvar och att det är orimligt att vi ska ta fler, undrar jag vad Sveriges syn på det är.

Jag har också en fråga om asylpaketet och solidarisk ansvarsfördelning, om det går att redan nu säga något om det. Vad betyder solidarisk ansvarsfördelning? Kommer man att beakta det ansvar som medlemsstater redan tidigare tagit? Sverige har tagit ett väldigt stort ansvar. Det borde vara det rimliga.

Anf. 4 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Tack, statssekreteraren, för föredragningen!

Vi stöder det som regeringen så här långt har gjort och de uttalanden som har gjorts som statssekreteraren hänvisar till. Det kanske finns några funderingar från min sida.

Det gäller hur rätten att söka asyl ska värnas. Har man några tankar om hur det ska diskuteras, eller är det så att man bara väntar på asylpaketet och att det är där frågan kommer att tas upp? Kommer det att vara en diskussion om hur man ska värna asylrätten?

När det gäller Frontex är det viktigt att Sverige bistår. Om jag uppfattade det rätt är det inte bara till Frontex utan även det civila stödet. På vilket sätt är det mer konkret som vi ska bidra till Frontex?

Avslutningsvis står det ingenting om visumliberalisering. Det har funnits med i det gemensamma uttalandet från 18 mars 2016. Vi hade krav. Jag tror att det var 72 punkter som skulle genomföras från Turkiets sida för att det över huvud taget skulle bli aktuellt.

Man kan känna en viss oro i det här läget att öppna för visumliberalisering med Turkiet. Dessutom har vi suspenderat förhandlingarna med Turkiet när det gäller deras EU-inträde. Jag vet inte på vilket sätt det påverkas och om läget har förändrats när det gäller den delen.

Anf. 5 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Tack för föredragningen!

Från Vänsterpartiets sida har vi inte ändrat ståndpunkt när det gäller vare sig avtalet med Turkiet eller vår syn på Frontex och hur EU:s gränsskydd ska se ut i förhållande till asylrätt och flyktingar.

Jag skulle vilja ställa några frågor. Det gäller Grekland och om man har återupptagit registreringen av asylsökande eller om de fortfarande skjuter på det. Det gäller hur man gör med dem som korsar gränsen vad gäller både fängelse och returnering till Turkiet.

Jag undrar också hur både EU och Sverige ser på situationen på de grekiska öarna som har fått väldigt många flyktingar. Jag har en fråga till. Det är egentligen samma fråga som Jessika Roswalls fråga fastän kanske ur ett annat perspektiv. Det är om Sverige kommer att ta emot några ensamkommande.

Anf. 6 LUDVIG ASPLING (SD):

Först och främst tycker jag att det som står i ståndpunkten är lite för svagt angående Turkiets agerande. Det är väl mer än oroande. Jag skulle säga att det är oacceptabelt. Det är ett lite vagt sätt att uttrycka sig på.

Vad gäller rätten till asyl är den mest intressanta frågan egentligen vad exakt det är som den grekiska regeringen har gjort. Vi har inte fått någon information om hur den grekiska regeringen argumenterar i beslutet att stänga gränsen.

När man fattar ett sådant beslut måste man alltid ha en rättslig grund, och man måste alltid förklara exakt vad det är man gör. Det har jag efterlyst både här i nämnden och också utskottet tidigare under tiden som frågan har varit aktuell. Jag har inte fått något svar.

Det skulle vara jättekul om någon här kunde förklara exakt vad det är som Grekland har gjort och sagt angående gränsen. Utifrån det får man

bestämma om det är så att man tycker att rätten till asyl är någonting som ska värnas. Vi tycker absolut inte det. I den här situationen är det långt ifrån prioritet nummer ett.

Vad gäller solidarisk ansvarsfördelning, som det står i ståndpunkten, är det en liten glidning. Ibland uttrycker regeringen saken så att man vill ha till den tvingande omfördelningsmekanismen eller omfördelningsmekanismen. Nu är det ansvarsfördelning.

Vad är det man säger här? Jag skulle vilja veta lite tydligare vad det är man är ute efter. Solidarisk ansvarsfördelning kan betyda betydligt fler saker än tvingande omfördelning. Ska man till exempel kunna bidra på andra sätt än att ta emot migranter? Det är den springande punkten. Är det någonting som regeringen ställer sig bakom eller inte?

Det sista som står i ståndpunkten är att antalet vidarebosättningsplatser måste öka i EU och globalt. Vidarebosättning är någonting som tillhör den nationella kompetensen än så länge. Det är inte så att EU har mandat att bestämma. Det är inte heller så att EU håller på med vidarebosättning. Det gäller EU:s egna institutioner, som jag har förstått det. Ni får rätta mig om jag har fel. Men det är väl så det fungerar.

Jag undrar varför det tas upp i ståndpunkten. Är det regeringens åsikt att EU ska ta över processen för vidarebosättning och sedan tvinga medlemsstater att spela med eller betala för att de ska spela med? Vad är tanken här? Jag skulle gärna vilja ha en liten förklaring på varför det kommer in i ståndpunkten. Det har egentligen ingenting att göra med det vi pratar om nu.

Sist men inte minst gäller det frågan om asylpaketet, som alltid lyfts upp här. Jag skulle vilja veta om det är någon som kan ge en bra förklaring på vad kommissionen egentligen menade i sitt meddelande från den 20 februari. Där uttalade sig kommissionären Margaritis Schinas, som tydligen är den som är ansvarig för promoting our European way of life. Jag vet inte vad det har att göra med migration. Men han har i varje fall sagt så här: We are in the post Dublin horizon, angående vad man håller på med avseende det asylpaket som låg kvar från den förra kommissionen.

När man utvecklar det handlar det om att man helt enkelt skrotar idén om en ny Dublinförordning. Det var där man skulle få in tanken om en tvingande omfördelning. Kommissionen säger nu: Vi skrotar det här. Sedan håller medlemsstaterna ändå på att försöka pusha för att få till den tvingande omfördelningen.

Vad menade kommissionen med det här, om det nu går att svara på? Nu vet jag att det kanske inte är ert jobb. Jag skulle ändå gärna vilja ha en liten förklaring på det. Hur kan man komma till slutsatsen att det här är en prioriterad fråga just nu? Det är verkligen märkligt. Det håller vi absolut inte med om.

Anf. 7 TINA ACKETOFT (L):

Fru ordförande! Tack så mycket för redogörelsen, statssekreteraren!

Jag vill börja med att säga att Liberalerna stöder den svenska ståndpunkten. Det hade inte varit läge att göra någonting annat nu, tycker jag.

Däremot vill jag lyfta fram de frågor som jag tycker i allra högsta grad är aktuella. De flesta av oss pratar hela tiden med rätt om att asylrätten måste värnas. Samtidigt går det vi nu ser från ganska så dåligt till ännu

värre. Man kan definitivt ifrågasätta huruvida vi upprätthåller det internationella regelverket.

Jag skulle gärna vilja höra statssekreteraren utveckla hur vi ska se till att vi bevarar asylrätten. Ibland brukar det vara så att ont alltid kan föra någonting gott med sig. Det är intressant att höra, som Moderaternas representant var inne på: Kommer detta att leda till att hela diskussionen om asylpaketet kan gå framåt? Eller är det inte där vi är nu? Är det bara att vi lagar efter den här stunden och tätar hålen igen?

Vi kan alla påminna oss det som hände 2015. Det hände egentligen inte 2015 utan 2011 och 2012 som ett resultat av att södra EU övergavs av norra Europa. Det var inte förrän långt senare som vi andra medlemsländer steg in i matchen.

Det handlar alltså om just asylpaketet, och omfördelningen är naturligtvis också mycket intressant. När vi pratar om solidaritet handlar det för mig om att vi hjälper Grekland nu; det är i allra högsta grad solidariskt.

Anf. 8 MARTIN ÅDAHL (C):

Tack så mycket för en bra redogörelse för läget, statssekreteraren! Jag kommer nog att i viss mån upprepa saker som vi har sagt tidigare, men det är i så fall för att understryka dem.

Många av de synpunkter som nu har framförts stöder vi, och vi stöder även regeringens ståndpunkt. Jag skulle dock vilja understryka att det både av framställningen och av ståndpunkten som sådan framgår att Sverige i dessa diskussioner kanske inte fullt ut trycker på för de internationella rättigheterna och asylrätten på ett sådant sätt som ståndpunkten kanske skulle ange i botten. Det gjordes i alla fall inga större utläggningar om de många brott mot migranternas mänskliga rättigheter, vare sig migranterna får flyktingstatus eller ej, som har kunnat konstateras ganska konkret genom uppgifter såväl i medier som på annat sätt. Det handlar om övervåld, en inte rättssäker process vad gäller asylsökande och om andra brott mot konventioner och rättigheter.

Min fråga är helt enkelt hur och på vilket sätt regeringen i de fortsatta diskussionerna kommer att följa upp att detta inte fortgår. I en diskussion där man visar solidaritet med Grekland och har en tydlig ståndpunkt mot Turkiet, hur kommer man att framföra att det inte kan fortgå på det här viset, med dessa olika mycket allvarliga situationer? Dessutom är vi, som flera andra här i nämnden, intresserade av hur man i praktiken mer konkret kommer att värna asylrätten i den här processen.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Nu har statssekreteraren fått väldigt många frågor, så jag ger honom ordet.

Anf. 10 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Tack så mycket – jag har fått så många frågor att jag får läsa både på längden och på bredden! Jag ska försöka svara på alla era frågor; ni får väl reagera ifall jag missar någon av dem.

Jag börjar med gränsen. Hur ser det egentligen ut nu? Ja, några säger att det är runt 3 000 personer vid gränsen, och andra säger att det är runt 15 000 personer. Det kanske är någonstans mellan 10 000 och 15 000 per-

soner. Det är kanske inte ensamkommande barn vid gränsen som man tänker på i det här läget när det gäller omfördelning, utan det är mer de ensamkommande barnen på öarna som man har i åtanke.

När det gäller de personer som finns vid gränsen rör det sig om ungefär 80 procent afghaner. Sedan finns det förstås personer från Irak, Iran och Pakistan, men enligt de uppgifter vi har fått är det inte så många syrier som befinner sig vid gränsen. De befinner sig i stället i Turkiets inland, om man säger så.

När det gäller omfördelning har det naturligtvis under hand kommit frågor till alla EU:s medlemsstater om omfördelning. I Sverige har vi inte ett sådant system som man kanske har på andra ställen i medlemsstaterna. Det är Dublinförordningen man använder för att överflytta en asylsökande från ett land till ett annat, och det är inte regeringen som bestämmer huruvida den ska tillämpas eller huruvida man ska tolka Dublinförordningen som att det är möjligt att överföra från alla olika områden och vid alla olika tillfällen. Det är i stället Migrationsverket som gör den tolkningen, och det är de som hanterar lagstiftningen i detta. Mer rätt vore därför att ställa en fråga till Migrationsverket när det gäller omfördelningsfrågor.

Med det sagt är det ändå så att den artikel man tittar på i Dublinförordningen i många fall handlar om överflyttning av närstående. Detta gör ju Sverige också; om till exempel ett barn i ett annat land har närstående i Sverige använder vi den artikeln för att överflytta personer. Detta gör vi alltså i viss utsträckning. Det går dock inte att överflytta personer utan att ta hänsyn till de rekvisit som finns i artikeln, och det är som sagt inte regeringen som kan svara på den frågan. Det är i stället Migrationsverket som kan svara på frågan om man kan ta en omfördelning. Jag kan också säga så här: Det är väl jättepositivt att länder hjälper till med omfördelning av ensamkommande unga i den mån de kan det, men för Sveriges del ser det ut så.

Vi har sagt oerhört många gånger att vi värnar asylrätten. Vi har med det i varenda ståndpunkt och tar upp det vid vartenda tillfälle då vi är ute och pratar, och jag tycker att det är oerhört viktigt. Med så många människor på flykt behöver vi värna asylrätten, för det finns samtidigt ett tryck åt andra hållet – personer som inte vill ha asylrätten kvar. Då gäller det att ha ordning och reda i asylsystemet, och det gäller att samarbeta för att på något sätt kunna fördela den utmaning som finns i världen.

När Morgan Johansson var nere senast och pratade vid det extrainsatta RIF-rådet satt jag och tittade på alla nyhetsändringar och hörde allt han sa. Jag uppfattade att han hela tiden, varje gång, tydligt sa att man måste värna asylsystemet och se till att man följer internationell rätt och EU-rätt i det här sammanhanget. Det är egentligen kommissionen som är fördragets väktare, och det är deras uppgift att se till att fördragen uppfylls och EU-rätten följs, och därmed också asylrätten och att man sköter detta på rätt sätt. Det är alltså en fråga som ständigt kommer igen.

Jag vet att även Ylva Johansson har tryckt på den frågan, alltså att man måste se till att det här fungerar enligt de regler som gäller. Nu när Ylva har varit nere i Grekland – hon kommer ju att vara med och prata i dag – finns det möjlighet att föra en diskussion och höra lite grann hur hon ser på läget. Det är nämligen lite svårt, för när vi läser i medierna att det händer saker och ting är det inte alla gånger alldeles säkert att det verkligen har

hänt. Det pågår ju ett informationskrig i den här situationen lika mycket som i någon annan.

Dock ska man inte säga att det vi har sett inte har hänt heller, men man får sålla lite grann bland det som händer. Vi måste få en uppfattning om huruvida saker och ting sker vid gränsen på ett sådant sätt som det påstås, och vi kan inte svara på det härifrån – det är jättesvårt – utan vi får höra hur kommissionen uppfattar det hela. Däremot kan vi vara tydliga med vad som gäller, nämligen asylrätten, internationell rätt och EU-rätt. Det kan vi hela tiden trycka på i de här sammanhangen.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

När det gäller visumliberaliseringen ställer man som sagt upp ett antal olika kriterier för att det ska bli en visumliberalisering. Det är väl en sådan fråga där EU menar att Turkiet inte har uppfyllt alla punkter – jag tror att det bland annat handlar om terrorismlagstiftningen, det vill säga att det är en av de frågor som man inte har uppfyllt helt.

I uttalandet ligger det också ett närmande mellan EU och Turkiet på olika sätt. Det har väl varit lite svårt i och med att utvecklingen har sett ut som den har sett ut i Turkiet; den har gått åt fel håll, så det har varit svårt att närma sig varandra. Det är klart att det finns flera olika faktorer i det här uttalandet som jag är säker på att Turkiet inte tycker att EU helt och hållet uppfyller, men å andra sidan finns det frågor som EU inte tycker att Turkiet helt och hållet uppfyller. Det är väl alltså bra att man sätter sig ned och går igenom det här uttalandet och ser om man kan deeskalera situationen och komma varandra närmare igen.

Det är likadant när det gäller registrering av asyl, vilket togs upp. Jag tror att jag har delvis svarat på det. Det handlar om huruvida man inte släpper in personer eller, som det har kommit uppgifter om, att man plockar in människor i fängelse och så vidare. EU i sin helhet är ju gränsfritt, och för att det ska fungera måste vi ha en stark yttre gräns. Att människor ska kunna söka asyl innebär å andra sidan inte att gränserna ska vara öppna. EU har både en skyldighet och en rättighet att skydda sin gräns, vilket vi ska komma ihåg. Samtidigt har vi en skyldighet att låta människor söka asyl, och det kan ju kännas som att detta ibland går emot varandra i extrema situationer. Det kommer att komma påståenden från båda håll, och det är viktigt att veta vad det egentligen är som har hänt.

När det gäller ansvarsfördelning och glidning kan jag inte nu säga vad som ingår i det asytpaket som kommer att komma, men en sak kan vi väl ta med oss från det historiska perspektivet: Det har varit oerhört svårt att få igenom en obligatorisk omfördelning. Det är fortfarande Sveriges ståndpunkt att vi ska ha en obligatorisk omfördelning, men vi ser mer och mer att vi för att lyckas kanske kommer att få tänka om lite grann. Vi skriver om en solidarisk ansvarsfördelning lite grann för att bädda för det vi tror komma skall, så att säga.

Vi får återkomma när pakten kommer och berätta mer om vad den innehåller, och då tar vi gärna en diskussion om det. Vi måste dock komma framåt, och det är därför vi skriver i ståndpunkten att vi måste komma framåt i de frågor som har varit svåra att lösa. Vi ser ju gång på gång att det är en nödvändighet, för det kanske inte är sista gången detta händer. Det kan hända framöver igen.

Det är likadant med vidarebosättningen; vi tycker ändå att det finns en poäng i att peka på att vidarebosättning är en viktig, laglig väg att komma

till Europa utan att råka ut för smugglare eller andra hänsynslösa personer på vägen. Faktum är att EU har tagit 26 000 vidarebosatta, tror jag att det är, bland annat från Turkiet. Om man kan få en större uppslutning för att ta emot vidarebosatta bland medlemsstater, och även bland länder utanför EU, skulle det skapa en betydligt bättre situation för alla dem som är i faktiskt behov av skydd.

Ni får hojta till ifall jag har missat något.

Anf. 11 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Jag fick svar på mina frågor men ändå inte, kan man säga.

Jag förstår mycket väl att man inte alltid vet; det är andra-, tredje- och fjärdehandsuppgifter om huruvida våld har förekommit vid gränsen, till exempel, och ingen av oss har varit där och sett det. Samma sak gäller ju vad den grekiska gränspoliserna egentligen gör – det är också svårt att veta när man inte själv är där och ser det.

Jag tycker dock att det är mycket viktigt att vi från Sveriges sida är tydliga med följande: Om man ska upprätthålla asylgränsen innebär det att Grekland måste registrera asylsökningar. Man kan inte fängsla asylsökande och inte heller returnera människor till Turkiet utan att ge dem en chans att söka asyl. Jag tycker att det är viktigt att det ingår i den svenska ståndpunkten.

Jag tycker också att det är viktigt att vi faktiskt säger att vi från Sveriges sida är beredda att ta vårt ansvar. Vi har gjort det tidigare, och vi klarar av att göra det igen. Vi är ett av EU:s rikare länder, och vi borde klara av att ta emot både ensamkommande och barnfamiljer från de grekiska öarna.

Jag och hela Vänsterpartiet känner även en stor rädsla inför vad som händer om coronaviruset får fäste i flyktinglägren på de grekiska öarna. Hur kan vi försäkra oss om att barn, unga och äldre får tillgång till hälso- och sjukvård, sanitet och så vidare om det skulle inträffa? Därför är det otroligt viktigt att vi snarast börjar omfördela asylsökande till övriga medlemsländer och att Sverige tar sitt ansvar i detta.

Jag behöver egentligen inte upprepa att vi är emot detta. Jag anmäler avvikande mening, och den gäller även att vi inte anser att Sverige ska fortsätta med avtalet med Turkiet. Vi är inte heller positiva till Frontex – om man värnar asylrätten ska man inte mota undan flyktingar med våld. Jag vill också lägga till det vi tidigare har sagt om att det ska ges ett större mandat och mer stöd till UNHCR i arbetet i flyktingläger.

Anf. 12 LUDVIG ASPLING (SD):

Även vi anmäler en avvikande mening.

Först och främst: Om det är som ni här säger att ni inte exakt vet vad grekerna gör vid gränsen finns det ingen anledning att lyfta upp frågan om asylrätten. Vi vet ju i så fall inte om grekerna faktiskt bryter mot den.

Oavsett hur det ligger till är det i detta läge ingen prioriterad fråga. Asylrätten, så som vi nu talar om den, är ett vapen i Erdoğan's hybridkrig mot Europa. Detta är inte acceptabelt, och det kan inte vara en prioriterad fråga.

Inte heller är vidarebosättning en lösning på problemet. För varje person som vi vidarebosätter från exempelvis Turkiet eller något annat land till Europa kommer fem tio andra personer att få idén att försöka ta

sig till Europa. Det som skapar en vilja att migrera är nämligen förebilder, det vill säga andra personer som framgångsrikt migrerar.

Det är viktigt att på riktigt stå bakom Grekland. Det är huvudsaken här: Vi måste stå bakom Grekland. Det betyder att vi inte ska kräva att de ska öppna gränserna eller något sådant. Vi måste till hundra procent stå bakom dem.

Det gemensamma asylsystemet ska inte utvecklas. Det ska avvecklas. Det har från början varit en felkonstruktion, och det har skapat kaos. Det är ingen idé att försöka bygga vidare på detta, utan det är dags att tänka nytt.

När det gäller tvingande omfördelning är det skönt att folk här äntligen har börjat inse att det inte kommer att bli något av detta. Det har jag sagt ända sedan jag kom in i riksdagen. Sverigedemokraterna har sagt detta sedan flera mandatperioder tillbaka – eller åtminstone sedan detta kom på tal 2016. Det kommer inte att bli något av det här. Det är dags att inse det och i stället lägga sin tid på något som är produktivt.

I likhet med Vänsterpartiet anser Sverigedemokraterna att Turkiet-avtalet bör sägas upp. Det är en halvknasig ad hoc-lösning på ett permanent problem, och den uppfyller inte sitt syfte. Vi måste lösa migrationskrisen här i Europa, inte outsourca lösningen till instabila länder i vårt när-område.

Anf. 13 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för svaren! De svar jag fick var bra och tydliggörande.

Jag har dock några funderingar över antalet – de 26 000 – som har vidarebosatts. Vi har försökt titta på hur många som har skickats tillbaka från de grekiska öarna till Turkiet. I avtalet ingick ju att lika många som vi skickar tillbaka till Turkiet skulle vi vidarebosätta i EU. Jag har fått siffrorna 2 200 vad gäller hur många vi har skickat tillbaka, medan vi har tagit emot 26 000. Vi har alltså mer än väl uppfyllt den delen av avtalet. Jag vill bara höra om detta stämmer.

När Sverige har ökat sin andel kvotflyktingar från 1 700 till 5 000 har vi då även tagit emot från Turkiet i den kvoten? Det är min andra fråga.

Anf. 14 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Jag kan svara ja på båda frågorna. Kort sagt ser det ut på detta sätt.

Anf. 15 ORDFÖRANDE:

Jag finner därmed att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning men med två till största delen oliklydande avvikande meningar från Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna.

Vi tackar härmed statssekreteraren med medarbetare för i dag.

§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor
Finansminister Magdalena Andersson
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska
och finansiella frågor den 18 februari 2020
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
ekonomiska och finansiella frågor den 17 mars 2020

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Välkommen hit, finansminister Magdalena Andersson med medarbetare!

Vi börjar som vanligt med en återrapport.

Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag vill utöver den skriftliga återrapporten gärna tillägga att det i anslutning till förra Ekofinmötet var ett eurogruppsmöte i inkluderande format. Man talade då om budgetinstrumentet BICC. Men det var framför allt en diskussion om det ska finnas ett mellanstatligt avtal för de länder som deltar.

Euroländerna var inte överens om de ska komplettera BICC med ett mellanstatligt avtal. Det de kunde enas om var att de ska skriva en rapport till EU:s stats- och regeringschefer som beskriver *hur* ett avtal skulle kunna se ut i det fall man väljer att ha ett sådant.

Vidare hade ordföranden frågat Sverige och Danmark om vi kunde ge en kort presentation av våra respektive bankunionsutredningar, och det genomfördes.

I samband med det möte som äger rum nästa vecka kommer det på måndag återigen att hållas ett eurogruppsmöte i inkluderande format. Då kommer reformpaketet för ESM att behandlas liksom ett tidigt införande av det som kallas backstop, det vill säga den finansiella säkerhetsmekanismen. Där förväntar vi oss ett politiskt godkännande av de överenskommelser som har nåtts på tjänstemannanivå. Därutöver förväntas en diskussion om processen för att ratificera de mellanstatliga avtalen om ESM och den gemensamma resolutionsfonden. Det är en fråga som framför allt berör euroländerna.

Utöver detta har vi på dagordningen frågan om de ekonomiska och finansiella implikationerna av coronaviruset. Vi hade en första diskussion förra veckan, den 4 mars, då både euroländer och icke-euroländer var välkomna.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Förlåt, finansministern! Kan jag bara få klubba återrapporten och informationen om den först så kan vi sedan gå in på annan information.

Anf. 19 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag brukar göra så här, men jag kan göra på ett annat sätt den här gången.

Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Ja. Jag brukar först berätta vad som har diskuterats i eurogruppen, men om nämnden har någon synpunkt och vill att jag ska göra på ett annat sätt följer jag det. Riksdagen går före regeringen.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Nu kände jag plötsligt att jag vill säga att vi har det, eftersom du lägger upp det på detta sätt. Skämt åsido, vi gör som vi uppenbarligen alltid brukar göra.

Anf. 23 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Då fortsätter jag. Vi hade en telefonkonferens då vi konstaterade att vi följer utvecklingen mycket noga och står redo att vidta lämpliga åtgärder.

Under kommande möte förväntas en fördjupad diskussion i ljuset av ekonomiska utmaningar med anledning av viruset. Det är naturligtvis bra att vi diskuterar detta gemensamt i EU. Det är viktigt att länderna har nära kontakt och dialog. Vi kommer naturligtvis också att diskutera vilka tillgängliga EU-instrument som finns och hur de på bästa sätt skulle kunna användas.

Anf. 24 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Jag vet inte om det är i detta sammanhang man kan ta upp det jag undrar över. I rapporteringen i medierna har det låtit som att det har fattats beslut om fyra prioriteringar vad gäller coronaviruset. Det gäller till exempel förändringar som att ge möjlighet för ändrade regler för statsstöd och så vidare.

Jag antar att det kommer att ske väldigt många ad hoc-möten, och det kan då vara svårt att hela tiden förankra allt här i nämnden. Samtidigt har vi ett sådant uppdrag enligt det arbetssätt som vi har. Frågan är hur bedömningen ser ut framöver. Vi vill ju inte få läsa om allt först i medierna. Det kanske egentligen inte rent formellt har fattats några beslut, eftersom det oftast handlar om informella möten. Men det blir nästan som beslut när man efteråt får läsa om det punktvis i olika medier.

Anf. 25 MARTIN ÅDAHL (C):

Min fråga är likartad med Désirées. Jag undrar lite mer hur vägen konkret ser ut framöver när det gäller att förankra alla de beslut som i närtid kommer att beröra coronaviruset. Kan man eventuellt även glänta lite på dörren vad gäller Sveriges ståndpunkt till olika frågeställningar i EU, till exempel EU:s egna instrument, statsstödsreglernas giltighet i en så speciell situation som denna och även den övriga övergripande synen på makrostabilitet i detta läge?

Kan finansministern bara glänta lite på dörren? Jag förstår att det inte kan bli ett fullständigt svar, men kan vi få en uppfattning om ingångsvärdena?

Anf. 26 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Självklart har regeringen inte varit med och fattat några beslut som först inte har förankrats i EU-nämnden. Det skulle vi aldrig kunna göra.

Jag är inte någon expert på statsstödsregler, men kommissionen äger i väldigt stor utsträckning själv frågan om statsstödsreglerna. Det finns ett regelverk som kommissionen äger. Det är heller ingen fråga för finansministrarna.

Det kommissionen har sagt gäller sådant som antingen ligger inom dess egna beslutandeområden eller så tar man det för beslut till det råd som hanterar statsstödsreglerna.

På vårt område diskuteras olika förslag om hur man kan använda EU-budgeten. Bland annat förs diskussioner om hur man skulle kunna använda regionalstöden. Det är dock fortfarande bara på ett diskussionsplan. Alla eventuella beslut måste naturligtvis ligga i linje med sådant som vi redan har fasta ståndpunkter för här i nämnden. Annars måste vi givetvis ha nya diskussioner eller informera nämnden och få med oss ett mandat.

Vi kan för övrigt absolut göra saker på EU-nivå och via EU-budgeten. Men EU-budgeten är en väldigt liten andel av EU:s samlade ekonomi. De stora insatserna kommer att behöva ske på nationellt plan. Det är där de stora finansiella resurserna finns.

Däremot är det viktigt att vi kan koordinera oss och framför allt lära av varandra. Vi befinner ju oss i okänd terräng. Det är inte ovanligt med ekonomiska kriser. Det vanligaste som sker när vi har sådana är att det drabbar industrin. Det är heller inte ovanligt att det drabbar transporter. Men nu har vi plötsligt en ekonomisk kris som drabbar besöks- och eventnäringen. Där sker en väldigt snabb nedgång på ett sätt som inget av länderna är vana vid, och det finns mycket som vi skulle kunna lära av varandra.

Anf. 27 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för återrapporten.

Vi går vidare till information och samråd inför möte i rådet den 17 mars 2020 och dagordningspunkt 3, Övriga frågor.

Anf. 28 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Ordförandeskapet kommer här att i vanlig ordning informera om hur arbetet går med aktuella lagförslag för finansiella tjänster. Detta gäller alltså punkt 3 a.

Jag har även information om punkt 3 b. Här förväntar vi oss att man ska informera om läget i förhandlingarna. Det gäller ett förslag som handlar om förordning om tillämplig lag för rättsverkan gentemot tredje man av överlåtelse av fordringar. Det handlar om att skapa klarhet om vem som äger fordran efter en gränsöverskridande transaktion. Syftet är att öka rättssäkerheten och ge bättre förutsägbarhet för företag som har gränsöverskridande fordringar.

Förslaget behandlas i rådet för rättsliga och inrikes frågor, men eftersom det här är en del av kommissionens handlingsplan för kapitalmarknadsunionen förväntas finansministrarna att kort få information om detta.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar finansministern för informationen av hela dagordningspunkt 3.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Kapitalmarknadsunionen – interimrapport från högnivåforumet. Även detta är en informationspunkt.

Anf. 30 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här kommer vi att få information om en delrapport som publicerades i februari. Gruppen tillsattes av kommissionen i november förra året. Den ska ta fram rekommendationer för hur man kan fortsätta att arbeta med kapitalmarknadsunionen.

Delrapporten handlar framför allt om vilka utmaningar som fortfarande finns kvar om man ska kunna åstadkomma en bättre integrerad europeisk kapitalmarknad. Det finns inga konkreta förslag på åtgärder. Här förväntas en rapport i juni som kommer att innehålla mer konkreta policyrekommendationer. Kommissionen förväntas att mot slutet av året presentera en ny handlingsplan för kapitalmarknadsunionen.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för information.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Solvens II – översyn.

Anf. 32 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Vi ska här diskutera några av de frågor som kommer att tas upp i den kommande översynen av Solvens II-direktivet, som handlar om EU-harmoniserade regler för försäkringsbolag. Översynen av direktivet ska göras före årets slut. Förarbete för det pågår. Vi förväntar oss ett lagförslag från kommissionen i början av nästa år. Vi befinner oss alltså ganska tidigt i processen.

Ordförandeskapet har identifierat ett antal frågor där man tycker att det vore bra med politisk vägledning och har därför föreslagit en första diskussion. Några av de frågor som ska diskuteras är

1. om regelverket borde anpassas till den rådande lågräntemiljön
2. vilken roll försäkringssektorn har när det gäller andra politiska initiativ, till exempel inom området med kapitalmarknadsunionen eller den europeiska gröna given
3. hur regelverket kan justeras för att värna konsumentskydd i gränsöverskridande situationer
4. hur proportionaliteten kan öka.

Därutöver tycker ordförandeskapet att vi ska diskutera eventuella nya element i regelverket, till exempel ett harmoniserat försäkringsgarantisystem, krishanteringsregler och makrotillsynsverktyg.

Solvens II har ju varit på plats sedan 2016. Vår bedömning är att det överlag är ett väl fungerande regelverk som har bidragit till att stärka konsumentskyddet i denna bransch, men att se över justeringar av regelverket för att stärka konsumentskyddet ytterligare tycker vi är positivt. Vi välkomnar därför den aviserade översynen på ett övergripande plan.

Med utgångspunkt i det syfte som finns för regelverket, nämligen att man ska kunna lita på att man får ut det man förväntar sig i framtiden, tycker vi att det vore lämpligt att man ser över till exempel hur räntemiljön speglas i regelverket. Det tycker vi är bra.

Vad gäller nya element som väntas ingå i översynen tittar vi fortfarande på behovet av dessa. Men vi har noterat att i fråga om ett harmoniserat försäkringsgarantisystem finns det väldigt många komplexa detaljer som man i så fall skulle behöva enas om. Där förespråkar vi i första hand att man överväger att lägga ett sådant förslag i ett separat spår.

Anf. 33 MARTIN ÅDAHL (C):

Just på denna punkt och dessutom på detta tidiga stadium har det funnits en hel del betänkligheter hos den svenska försäkringsbranschen.

Gällande lågräntemiljön har det handlat om att de förslag som nu läggs fram kanske är ute i ogjort väder, lite som finansministern antydde, i den meningen att man riskerar att gå för långt.

Framför allt finns det en oro över de små försäkringsbolag, sparbanksrörelser och så vidare som vi har i Sverige. Vi behöver betona proportionaliteten och möjligheten att utnyttja de dokument som redan finns och som enligt svensk lagstiftning baserad på EU-lagstiftning tydligt redovisar de krav som efterlyses. Man kan använda sig av dem så att man inte hamnar i en speciell och ganska betungande rapporteringssituation gentemot EU som i slutändan leder till att de största aktörerna på denna marknad får ett försteg utan att man tillför någon information för konsumenten.

Anf. 34 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Martin Ådahl har en viktig poäng. Detta var något som vi hade med oss i arbetet när vi jobbade med bankreglering – det faktum att vi i Sverige har en del mindre aktörer och att ett alltför betungande regelverk kan påverka mindre aktörer på ett sätt som är olyckligt. Det är en fråga vi kan ha med oss i det fortsatta arbetet.

Anf. 35 ORDFÖRANDE:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Den europeiska planeringsterminen 2020 och punkt a, Landsrapporter och fördjupade granskningar 2020.

Anf. 36 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Landsrapporterna publicerades i februari inom ramen för den europeiska terminen. Vi ska få en presentation av dessa rapporter och de djupgranskningar som har genomförts för de länder som granskas. I landsrapporterna analyseras ekonomiska, sociala och miljömässiga utmaningar i medlemsländerna.

Sverige är precis som tidigare år föremål för fördjupad granskning. Det handlar som vanligt om hushållens skulder och bostadsmarknadens funktionssätt. Kommissionen konstaterar obalanser kopplade till hög privat skuldsättning och bostadspriser och att dessa kvarstår, även om man noterar att skuldkvoten bedöms ha stabiliserats det senaste året och att bostadspriserna bedöms vara något mindre övervärderade än tidigare.

Rapporterna utgör kommissionens analytiska grund för de landsspecifika rekommendationerna, som man kommer att presentera senare i vår. Vi kommer såklart att återkomma till nämnden i samband med det.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 6 b, Genomförande av landsspecifika rekommendationer.

Anf. 38 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Detta är en uppföljning som görs varje år. Nu ska man ha en lite mer fokuserad diskussion om gröna investeringar.

Rekommendationerna handlar om att förbättra energimixen och energieffektiviteten, att vi ska investera mer i hållbar infrastruktur och bidra till övergången till cirkulär ekonomi.

Regeringen välkomnar en sådan diskussion. Vi tycker att det är viktigt att främja investeringar som bidrar till klimatomställningen och ökad produktivitet.

Vad gäller alla dessa åtgärder är det naturligtvis viktigt att man beaktar fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna och att denna respekteras.

Anf. 39 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Vi håller med regeringen i denna fråga.

Jag har bara en rent kunskapsmässig fråga. Vad är en grön investering? Finns det något som säger exakt vad som ska uppfyllas för att det ska kallas en grön investering?

Anf. 40 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag vet en sak, men jag vet inte allt.

EU har ju tagit fram det man kallar en taxonomi, framför allt för marknaden och för alla banker, fonder, pensionssparare och you name it som vill veta om en investering är grön eller inte. Där finns en taxonomi framtagen för vad som betecknas som gröna investeringar.

Har vi någon definition av grön investering för offentliga investeringar? Det tror jag inte. Men jag skulle säga att ett kolkraftverk inte är en grön investering medan ett vindkraftverk är det. Sedan kan det säkert finnas saker som ligger i gränslandet däremellan.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Genomförande av stabilitets- och tillväxtpakten.

Anf. 42 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska vi fatta beslut om genomförande av stabilitets- och tillväxtpakten för Rumänien.

Rumänien har aviserat ett underskott i sina offentliga finanser om

3,8 procent för 2019. Det är uppenbart mer än 3 procent. Därför rekommenderar kommissionen att rådet beslutar om att det föreligger ett alltför stort underskott i Rumänien och att rådet ställer sig bakom en rekommendation om att Rumänien bör vidta åtgärder för att korrigera detta underskott till 2022.

Regeringen kan ställa sig bakom beslutet och rekommendationen till Rumänien.

Anf. 43 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Vi håller med regeringen och tycker att det är bra att vi ställer oss bakom detta.

Jag har bara en undran. Om Rumänien fortsätter bryta mot detta, kommer det att innebära sanktioner? Eller är det bara tomma hot?

Jag tänker att vi kanske kommer att se fler länder som får problem framöver. Hur hård ska man vara?

Anf. 44 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Om Rumänien inte vidtar tillräckliga åtgärder kan man i förlängningen bli föremål för sanktioner, till exempel i form av att åtaganden eller utbetalningar från EU:s sammanhållningsfonder ställs in.

Däremot har Rumänien inte euron. Inom euroområdet kan man åläggas böter inom ramen för detta. Det kan man inte som icke-euroland. Däremot kan man få mindre pengar från EU.

Anf. 45 MARTIN ÅDAHL (C):

Bara en kort fråga.

Vi är i ett speciellt läge nu med coronaviruset. Det är uppenbart att den italienska regeringen inte kommer att följa de rekommendationer som finns inom tillväxtstabilitetspakten i det läge man befinner sig i nu. Man har redan fattat beslut som går långt utöver det.

Hur ska man se på makrostabiliteten och stabilitetspakten i förhållande till de länder som nu är drabbade av en akut kris?

Anf. 46 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag kan ju passa på att också fråga det eftersom en av punkterna när stats- och regeringschefer hade videokonferens var just att man eventuellt skulle rucka på stabilitetspakten. När kommer i sådana fall beslut om detta?

Anf. 47 LUDVIG ASPLING (SD):

För protokollet vill jag bara påpeka att resultatet av en excessive deficit procedure är en tvångsdeponering på ett icke räntebärande konto som återgäldas när detta excessive deficit har rättats. Det är alltså inte böter.

Anf. 48 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Inom tillväxt- och stabilitetspakten finns ju tydliga undantagsklausuler. Detta är ett tillfälle då de skulle kunna komma att användas. Men det är en helt annan sak än Rumänien.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Internationella möten och punkt a, Uppföljning av G20-mötet.

Det står i våra papper att vi väntade på något som skulle komma men som inte har kommit. Det är mer vårt bekymmer än finansministerns.

Anf. 50 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det har inte kommit.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Nej, vi har inte heller fått det.

Anf. 52 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska man återrapportera från G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer som hölls den 20–23 februari i Riyadh. Där diskuterades det ekonomiska läget, och fokus låg på de ekonomiska effekterna av spridningen av coronaviruset.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen på punkt 8 a.

Vi går vidare till punkt 8 b.

Anf. 54 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Detta gäller förberedelser inför finansministrarnas och centralbankschefernas IMF- och G20-möten i vår. Mötena var planerade till den 16–19 april i Washington. De kommer att hållas, men de kommer inte att hållas i fysisk form utan i digital form.

Den nordisk-baltiska valkretsen kommer att representeras av Finland under IMFC-mötet. Där är det nu som det varit en gång tidigare, i alla fall vad jag kommer ihåg: Det planeras inget Ekofinråd mellan det förberedande arbetet i EFK, Ekonomiska och finansiella kommittén, och vårmötena. Därför föreslås rådet godkänna att EU:s gemensamma positioner på dessa möten slutbehandlas i Ekonomiska och finansiella kommittén.

Regeringen kan ställa sig bakom detta beslut om förfarande. Det har skett tidigare. Som vanligt kommer vi att verka för att viktiga svenska ståndpunkter ska finnas med.

Vad gäller G20 är det bland annat fokus på betydligt snabbare multilateralt samarbete, frihandel, inkluderande och hållbar tillväxt.

Vad gäller IMF-uttalandet vill vi gärna att man ger stöd till att IMF utvecklar sin ekonomiska övervakning samt till ett väl resurssatt IMF som främjar finansiell stabilitet.

Anf. 55 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag funderar bara på det rent formella eftersom frågan kommer att tas i kommittén. Blir det en A-punkt, och kommer vi att få se uttalandet före mötet?

Jag antar att vi inte kommer att ha så stora meningsskiljaktigheter när det gäller denna fråga; jag undrar bara om formaliteterna.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Jag vet inte svaret på den frågan, men vi har gjort så här minst en gång tidigare.

Anf. 57 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det här brukar inte vara någon kioskvältare om man ska vara ärlig. Senast sa vi att om ståndpunkten håller sig inom i EU-nämnden förankrade ståndpunkter återkommer vi inte till nämnden. Om det skulle bli något som ligger bortom det som redan är förankrat i nämnden återkommer vi.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.
Vi går vidare till dagordningspunkt 9, Övriga frågor.

Anf. 59 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här kommer kommissionen att informera om hur långt medlemsstaterna kommit med att genomföra aktuella EU-direktiv på finansmarknadsområdet.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen.
Då tackar vi för i dag. Tack så mycket!

Arbetsmarknadsminister Eva Nordmark

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 10 december 2019

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 19 mars 2020

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Välkommen hit, arbetsmarknadsminister Eva Nordmark! Jag börjar med att lämna ordet till dig för kanske lite ny information.

Anf. 62 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S):

Ordförande! Innan jag går in på återrapporteringen från rådsmötet den 10 december vill jag informera nämnden lite om läget inför rådsmötet nästa vecka. Med anledning av coronaviruset har Europeiska rådets ordförande tillsammans med kommissionens ordförande och Kroatiens statsminister beslutat att rådets arbete framöver behöver fortsätta men anpassas till det aktuella läget. Av den anledningen beslutades att icke nödvändiga eller icke brådskande rådsmöten i Bryssel ställs in eller skjuts på framtiden. Det handlar alltså om att ställa in eller skjuta upp planerade fysiska rådsmöten i Bryssel. Samtidigt kan inställda fysiska möten komma att ersättas med alternativa former.

Vad gäller Epscorådets möte i nästa vecka är det fysiska rådsmötet i Bryssel inställt, och alternativa sätt att hantera mötet utforskas just nu. Vi kan därför i dagsläget inte säga exakt hur de enskilda dagordningspunkterna kommer att hanteras. Vi får information om det längre fram.

Vad vi däremot fick besked om precis innan jag kom hit är att ordförandeskapet planerar att ha en informell högnivådiskussion via video för att möjliggöra ett utbyte av utmaningar och erfarenheter kopplade till coronavirusets effekter på sysselsättningen och socialpolitiken i medlemsstaterna.

Mot den här bakgrunden ser jag fram emot att informera och samråda med er som planerat, trots allt.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket för den informationen! Det betyder som sagt att vi gör som vi hade tänkt, och så får vi se vad ministern kommer att ha möjlighet att föra vidare redan nästa vecka och inte.

Då går vi vidare till punkten Återrapport från mötet i rådet den 10 december 2019.

Anf. 64 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S):

Ordförande! Ni har ju mottagit en skriftlig rapport från rådets möte i december. Finns det frågor kan jag svara på dem.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Det gör det inte, utan vi tackar för informationen.

Vi går in på information och samråd inför det eventuella mötet i rådet och dagordningspunkt 3, Den europeiska planeringsterminen 2020.

Anf. 66 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S):

Ordförande! Detta är en årligt återkommande punkt på Epscodagordningen och utgör arbetsmarknads- och socialministrarnas bidrag till Europeiska rådets möte i mars. Toppmötet i mars förväntas ge vägledning vad gäller medlemsstaternas ekonomiska politik och sysselsättningspolitik. Punkten består av en diskussionspunkt och tre underpunkter.

Epscorådet väntas föra en riktlinjediskussion om den europeiska planeringsterminen 2020. Diskussionen baserar sig på de dokument som behandlas i underpunkterna 3 a och 3 b. I diskussionen avser jag att välkomna rådsslutsatserna om årets hållbara tillväxtstrategi och att betona vikten av att kvinnors arbetskraftsdeltagande ökar liksom vikten av utbildning och kompetens för att möta framtidens arbetsmarknad. Vidare avser regeringen att uppmärksamma behovet av ett nytt, ambitiöst ramverk för hållbar tillväxt, väl fungerande arbetsmarknader och social inkludering efter 2020. Regeringen avser även att stödja ambitionen att integrera hållbarhet i den ekonomiska terminen. Terminen bör även fortsättningsvis fokusera på sina kärnfrågor som rör att säkerställa sunda offentliga finanser, förebygga och korrigera makroekonomiska obalanser samt främja hållbar ekonomisk tillväxt, väl fungerande arbetsmarknader och social inkludering.

Då går jag över till underpunkt 3 a, som är en beslutspunkt. Det gäller antagandet av rådsslutsatser om den årliga hållbara tillväxtstrategin och den gemensamma sysselsättningsrapporten samt antagande av själva sysselsättningsrapporten.

Enligt fördraget ska kommissionen och rådet varje år anta en rapport om sysselsättningsläget i unionen. Årets rapport visar att sysselsättningen i EU är rekordhög, men det konstateras att ytterligare ansträngningar bör göras för att hantera de kvarstående sociala skillnaderna och ojämlikheterna. I rapporten faller Sverige relativt väl ut i ett jämförande perspektiv.

Rådet antar även varje år rådsslutsatser på basis av den årliga tillväxtstrategin och den gemensamma sysselsättningsrapporten. Dessa utgör politisk vägledning till medlemsstaterna. Jag informerade arbetsmarknadsutskottet om utkastet till rådsslutsatser den 11 februari. Socialutskottet informerades den 18 februari.

Regeringen välkomnar årets hållbara tillväxtstrategi och ställer sig på ett övergripande plan bakom de prioriteringar som kommissionen föreslår för den ekonomiska politiken den kommande tolv månaderna. Rådsslutsatserna speglar väl årets hållbara tillväxtstrategi, och regeringen anser mot bakgrund av det att rådsslutsatserna är väl utformade.

Ni har inför i dag fått ett utkast till text som gick till Coreper. Efter Coreper gjordes några mindre justeringar i slutsatserna som går vidare till rådsmötet. Jag föreslår att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom slutsatserna och att rapporten antas.

Anf. 67 JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Det gick lite fort för mig. Jag läste punkten 3 innan vi gick in på 3 a, och det är en väldigt kort ståndpunkt skriftligen. Sedan hann jag inte riktigt med att anteckna allting som sas om kvinnligt deltagande, utbildning och kompetens. Dessutom går mina anteckningar ärligt talat inte att läsa.

Min fråga var egentligen redan när jag läste detta om man ska tolka in också alla de andra punkterna i ståndpunkten. Jag skulle nämligen vara intresserad av att få veta lite mer. Om det nu blir en diskussion – det vet vi ju inte, men nu låtsas vi att det blir det – finns det ju även två frågor som ska diskuteras. Vad tänkte Sverige föra fram i dem? Det hade jag gärna hört.

Jag har ingen annan uppfattning än regeringen i det som fördes fram, men jag hade gärna sett att vi kunnat få något mer skriftligt om vad Sverige ska fokusera på. Vi ska förbättra arbetsmarknaden, sysselsättningen, kompetensen och utbildningen precis som det lyftes fram, men det hade ändå varit bra att få det.

Möjligtvis saknade jag – där får jag också klaga på mina egna anteckningar – en koppling mellan planeringsterminen och EU:s budget och utbetalningar. Finns det någon sådan koppling på den här punkten? Det kan hända att jag inte har förstått var detta kommer upp och om det ska tas tillsammans.

Anf. 68 HANS ROTHENBERG (M):

Ibland ligger saker och ting i detaljerna. Jag reagerade på ett ord i ståndpunkten under dagordningspunkt 3 a: Regeringen välkomnar årets hållbara tillväxtstrategi och kan på ett *övergripande* plan ställa sig bakom prioriteringarna. Är det detsamma som att regeringen ställer sig bakom dem i sin helhet, eller finns det någonting som inte är övergripande som regeringen är kritisk mot eller avser att lyfta fram någon annan ståndpunkt i?

Anf. 69 TINA ACKETOFT (L):

Fru ordförande! Tack så mycket för redogörelsen, statsrådet!

Jag är också lite förvirrad över formerna för detta som vi nu hörde. Annars var det bara en liten detalj. Vi ställer oss naturligtvis bakom regeringens hållning. Regeringen nämner mycket riktigt åtgärderna för att öka kvinnors sysselsättningsgrad och vikten av att den uppmärksammas, och det är väldigt bra. Men det sägs inte ett ord om äldres deltagande på arbetsmarknaden. Det är också en käpphäst som vi brukar ha i den svenska linjen. Jag skulle bara vilja att vi lyfte upp också den frågan. Äldre kan vara diskriminerade i Sverige, men det är ingenting mot hur det ser ut i vissa delar av Europa.

Anf. 70 ALEXANDER CHRISTIANSSON (SD):

När vi anmäler avvikande mening i det här blocket, sysselsättning och socialpolitik, är det oftast på grund av att vi tycker att EU lägger sig i lite för mycket. Så är det även i det här fallet. Jag hänvisar gärna till den avvikande mening vi anmälde i utskottet. Den byggde på att vi tycker att planeringsterminen 2020 framför allt gestaltar sig på den europeiska pelaren för

sociala rättigheter, som vi ursprungligen är emot i dess helhet. Därför vill vi för protokollets skull ha med det.

Anf. 71 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S):

Ordförande! Jag ska försöka svara på och kommentera frågorna. Jag hoppas att jag uppfattade dem rätt, annars får ni återkomma.

Detta har ingen koppling till budgeten. Jag kanske läste upp det väldigt snabbt, som sagt. I diskussionen avser jag att välkomna årets rådsslutsatser. Det handlar bland annat om att betona vikten av att kvinnors arbetskraftsdeltagande ökar liksom vikten av utbildning och kompetens för att möta framtidens arbetsmarknad.

Vi ställer oss positiva till det övergripande perspektivet. Det betyder att detta säkert kommer att utvecklas på olika sätt, och det är viktigt att signalera att det är det övergripande som vi står bakom och kanske inte alla detaljer som kan komma upp.

Tina tog upp frågan om äldres arbetskraftsdeltagande. Den tillför jag i detta och lyfter fram vid mötet, så tack för det medskicket! Detta är förstås också väldigt viktigt.

Vad gäller Alexander har jag noterat er avvikande mening sedan tidigare och respekterar den.

Anf. 72 ORDFÖRANDE:

Då har vi alltså en övergripande punkt 3 och en 3 a som jag tänkte sammanfatta. När det gäller dagordningspunkt 3 övergripande finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

När vi kommer till dagordningspunkt 3 a finner jag också att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt men också med avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 3 b.

Anf. 73 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S):

Detta är en informationspunkt. Kommissionen kommer att presentera de så kallade landsrapporter som publicerades den 26 februari. Dessa landsrapporter utgör kommissionens analys av medlemsstaternas ekonomi och de huvudsakliga utmaningar som finns i respektive land. Analysen ligger till grund för kommissionens förslag till landsspecifika rekommendationer, som kommer senare i år.

I kommissionens rapport om Sverige konstateras att den ekonomiska tillväxten dämpades under 2019 till följd av en svagare inhemsk efterfrågan och en internationell avmattning. Även kommande år väntas aktiviteten vara svagare i Sverige jämfört med tidigare. I rapporten analyseras bland annat hushållens skuldsättning, bostadsmarknadens och arbetsmarknadens funktionssätt samt måluppfyllelse vad gäller FN:s hållbarhetsmål. Landsrapporterna kommer också att presenteras på Ekofin nästa vecka.

Anf. 74 ORDFÖRANDE:

Då tackar vi för den informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 3 c.

Anf. 75 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S):

Detta är en beslutspunkt. Huvudbudskapen från sysselsättningskommittén baserar sig på ett tematiskt seminarium om kompetensbrist och genomförandet av rekommendationerna om kompetenshöjningsvägar: nya möjligheter för vuxna.

Huvudbudskapen ger en översikt över diskussionerna under seminariet. I huvudbudskapen noteras bland annat att strategier behövs för att stödja lågutbildade, att utbildning måste anpassas till behoven på arbetsmarknaden, att vuxenutbildning behövs för att upprätthålla en produktiv arbetskraft och underlätta ett längre arbetsliv samt att det är viktigt att investera i humankapital, kompetens och livslångt lärande för att hjälpa människor att möta de framtida sysselsättningsutmaningarna och sociala utmaningarna.

Regeringen anser att det är positivt att sysselsättningskommittén tillsammans med arbetsmarknadens parter följer upp utmaningar och politiska lösningar i förhållande till kompetensbrist och genomförande av rekommendationen om kompetenshöjningsvägar. En förbättring av vuxnas färdigheter och kompetenser bidrar till möjligheten att nå målsättningarna inom den europeiska planeringsterminen.

Med detta sagt föreslår regeringen att Sverige vid rådsmötet ställer sig bakom ett godkännande av sysselsättningskommitténs huvudbudskap.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringen här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Slutsatser om ökat välbefinnande i arbetet.

Anf. 77 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S):

Ordförande! Dagordningspunkt 4 är en beslutspunkt. Det kroatiska ordförandeskapet har tagit initiativ till slutsatser om ökat välbefinnande i arbetslivet, som berör områdena arbetsmiljö, balans mellan arbete och privatliv samt social trygghet. Slutsatserna lyfter fram faktorer som kan påverka välbefinnandet i arbetet, befintliga utmaningar och möjligheter att öka välbefinnandet samt uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att agera för ett ökat välbefinnande i arbetet. Jag överlade om utkastet med arbetsmarknadsutskottet den 11 februari.

I behandlingen har vi verkat för att lyfta jämställdhetsperspektivet samt att tydligare lyfta fram de olika nationella förutsättningarna. Jag tycker att vi har fått gott gehör i de delarna.

Regeringen välkomnar utkastet till rådsslutsatser, som identifierar flera för Sverige viktiga arbetsmiljöutmaningar och lyfter jämställdhetsperspektivet. Regeringen välkomnar vidare att medlemsstaternas olika förutsättningar lyfts fram i utkastet. Med detta sagt föreslår regeringen att Sverige vid rådsmötet ställer sig bakom antagandet av rådsslutsatserna.

Anf. 78 ALEXANDER CHRISTIANSSON (SD):

Med samma grund anmälde vi en avvikande mening den 11 februari i utskottet. Detta baserades på att vi inte tycker att sociala frågor, där arbetsmiljöfrågorna ingår, ska hanteras på EU-nivå.

Vi ser flera problem, bland annat skrivningarna om tillgång till sociala skyddsnet, de nya ansträngningarna på EU-nivå inom arbetsmiljöområdet, att medlemsstaterna uppmanas att gå längre än vad som krävs i genomförandet av direktivet om balans mellan arbete och privatliv samt, sist men inte minst, skrivningarna om den sociala pelaren som grund för det fortsatta arbetet.

Anf. 79 ANN-SOFIE LIFVENHAGE (M):

Då den sociala pelaren lyfts fram i slutsatserna vill jag påminna om hur viktigt det är *hur* detta genomförande går till. Moderaterna står fortfarande fast vid att det är av största vikt att den svenska arbetsmarknadsmodellen inte inskränks och att EU inte detaljreglerar det som medlemsländerna sköter bäst själva på grund av vitt skilda förutsättningar och traditioner.

Anf. 80 MARTIN ÅDAHL (C):

Vi vill också understryka det som just har nämnts och vikten av att vi, bland annat gällande den sociala pelaren men också i förhållande till work-life balance, om vi ställer oss bakom rådets slutsatser är tydliga när det gäller de enskilda medlemsländernas befogenheter och självbestämmande, inte minst på det sociala området och vad gäller familjepolitiken.

Anf. 81 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag kan bara instämma med Moderaterna. Vi har många gånger haft den sociala pelaren uppe här. Den är nu genomförd, och vi kan inte hela tiden anmäla avvikande mening om den, tycker vi. Men vi står fortfarande fast vid att vi, till exempel när det gäller minimilöner, inte vill att den sociala pelaren blir lagstiftning i alla delar.

Anf. 82 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S):

När det gäller Sverigedemokraternas avvikande mening vill jag bara understryka att rådsslutsatserna inte är rättsligt bindande utan utgör en politisk viljeyttring. Det är medlemsstaterna själva som avgör vilka frågor vi vill ta vidare och på vilket sätt.

Regeringen delar såklart helt och hållet det som framförs här gällande respekten för den svenska arbetsmarknadsmodellen. Detta har vi alltid som utgångspunkt i alla diskussioner som förs på EU-nivå.

Anf. 83 ORDFÖRANDE:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt, med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Ett starkt socialt Europa för rättvisa omställningar.

Anf. 84 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S):

Ordförande! Detta är en diskussionspunkt. Det kroatiska ordförandeskapet har bjudit in till en diskussion om ett starkt socialt Europa för rättvisa omställningar. Diskussionen ska ses mot bakgrund av kommissionens meddelande från den 14 januari, där kommissionen beskriver vägen mot en handlingsplan för att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter i praktiken.

Vid nästa veckas rådsmöte önskar ordförandeskapet ge arbetsmarknads- och socialministrarna en möjlighet att diskutera kommissionens meddelande och vilka åtgärder medlemsstaterna anser bör inkluderas i den aviserade handlingsplan som ska omsätta pelaren i praktiken. Regeringen välkomnar diskussionen.

Jag avser att i diskussionen välkomna att kommissionen genom sitt meddelande om ett starkt socialt Europa för rättvisa omställningar bjuder in till en bred och öppen diskussion om hur pelaren för sociala rättigheter kan genomföras. Jag avser inte, givet att vi fortfarande är i ett mycket tidigt skede, att gå in på meddelandet i dess helhet. Av den anledningen avser jag inte heller att uttala mig om innehållet i den aviserade handlingsplanen. Jag avser att fokusera på de frågor som ligger inom ramen för mitt ansvarsområde.

Vad gäller kommissionens aviserade initiativ om minimilön avser jag att framföra att detta inte ska vara rättsligt bindande, direktiv inbegripet, samt att initiativet måste respektera nationella system och arbetsmarknadens parter autonomi.

Tonvikten i riktlinjediskussionen avser jag att lägga på behovet av att öka skyddsnivån på arbetsmiljöområdet. Jag avser att i sammanhanget lyfta fram vikten av att kommissionen presenterar en ny strategisk EU-ram för arbetsmiljö och att denna bör innehålla en nollvision för dödsolyckor i arbetslivet. I fråga om nollvisionen vill jag i dag precisera att vi anser att fokus bör ligga på säkerhetskulturrågor och erfarenhetsutbyte.

Vidare avser jag att lyfta fram vikten av att EU-lagstiftningen om cancerframkallande ämnen i arbetslivet uppdateras.

Anf. 85 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Det är lite samma diskussion på detta område. Det står i förslaget att det ska ske ett brett samråd om hur pelaren ska följas upp. Vi vet att kommissionen väldigt mycket tänker sig lagstiftning på det sociala området – jag hoppas att vi i stort sett är eniga om att vi inte vill se någon överstatlighet där.

Att regeringen i ståndpunkten välkomnar diskussion om hur pelaren för sociala rättigheter kan genomföras är ett gränsfall. Vi har ju accepterat ståndpunkten i utskottet, men det är på gränsen till att man hade velat ha en avvikande mening. Jag förutsätter dock att statsrådet ändå lyfter upp frågan och inte bara talar om minimilön utan på något sätt noterar att det på det sociala området finns en tveksamhet i det svenska parlamentet till att föra över mer makt till EU.

Anf. 86 TINA ACKETOFT (L):

Jag tycker att statsrådet gör en klok avvägning när det gäller vad man ska fokusera på i detta läge. Direktivet om minimilöner är en självklar fråga, men vi får efter hand se vad som dyker upp så att vi hela tiden är beredda att bevaka det som omfattas av nationell bestämmanderätt.

Liberalerna ställde sig en gång i tiden bakom, och ställer sig fortfarande bakom, tanken på den sociala pelaren eftersom vi ser att det stora syftet är att gemensamt inom EU blottlägga de blottor vi har när det gäller social trygghet. Vi vill också hjälpa till att visa och gå före men samtidigt lära av de andra länderna. Jag tycker därför att regeringen har en klok hållning på

detta område, och vi ställer oss även i fortsättningen bakom den och följer naturligtvis arbetet noggrant.

Anf. 87 ALEXANDER CHRISTIANSSON (SD):

Vi har egentligen samma grundläggande tanke från vår sida. Även här anmälde vi en avvikande mening. Att man diskuterar riktlinjerna går bra, men det är otroligt viktigt att man inte skapar incitament för framtida regleringar. Historiskt kan man se att detta kan ske, och därför är det viktigt att understryka det i diskussionen.

Anf. 88 MARTIN ÅDAHL (C):

Vi har ju behandlat detta redan i arbetsmarknadsutskottet, och där har vi, precis som många andra, återigen påmint om behovet av att markera, vilket ju Eva Nordmark här gör. Detta vill vi också understryka.

Vi delar också, utöver det som har sagts tidigare, den uppfattning som flera andra har framfört här, nämligen att det inte bara handlar om minimilöner, även om detta är absolut prioriterat, utan även om befogenheter på andra områden. Det finns ju en väldigt tydlig mening i riksdagen på den punkten.

Jag vill också lägga till att det finns delar i detta som, nu när det kommer upp på den här nivån, även är budgetpåverkande. Därmed kan det vara en poäng att i samband med behandlingen av detta påpeka att de punkter som är budgetpåverkande måste tas upp, inte minst European Unemployment Benefit Reinsurance Scheme.

Anf. 89 ANN-SOFIE LIFVENHAGE (M):

Fru ordförande! Jag vill inleda med att säga att det är lätt att hålla med om kommissionens ambition att medborgarnas villkor på olika sätt ska kunna förbättras, till exempel att man ska kunna leva på sin lön. Problemen uppstår när man kommer till hur ambitionen ska uppnås.

Jag vill poängtera att det är omöjligt att genom gemensam lagstiftning uppnå resultat när det gäller att förbättra för alla medborgare i alla medlemsstater, eftersom medlemsstaterna har vitt skilda förutsättningar och det inte finns en modell som skulle passa alla. Risken är överhängande att alla i stället blir missnöjda och att modellen inte passar något land särskilt bra.

Vi moderater ställer oss bakom att regeringen avser att markera gällande minimilöneinitiativet.

Det är förståeligt att regeringen inte kan ta upp alla ståndpunkter, men jag anser att man bör nämna ytterligare någon beståndsdel i kommissionens meddelande. Ett annat kommande förslag som Moderaterna är starkt kritiska till är det europeiska systemet för arbetslöshetsförsäkring. Detta leder mig till frågan: Hur ser regeringen på idén om en gemensam arbetslöshetsförsäkring? Har regeringen varit i kontakt med parterna, och hur ser de på förslaget?

Anf. 90 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Från Vänsterpartiets sida ställer vi oss också bakom regeringens förslag till ståndpunkt. Jag skulle dock vilja höra hur statsrådet ser på läget när det gäller minimilöner? Hur långt har de tankarna gått? Finns det över

Anf. 91 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S):

Tack för kloka medskick och konstateranden! Vi välkomnar verkligen denna diskussion, för den ger oss möjlighet att framföra de svenska ståndpunkterna kring hur vi tar dessa frågeställningar vidare. I detta sammanhang är det positivt att den nya kommissionen verkligen lyfter fram det nationella ansvaret och arbetsmarknadens parter roll.

Vi analyserar just nu förslaget som helhet. Denna fråga ligger totalt sett på EU-minister Hans Dahlgrens bord, så som jag sa inledningsvis fokuserar jag på de frågor som framför allt ligger på mitt bord.

Jag vill på en gång säga att jag hörsammar nämnden. Jag kan också lyfta in frågan om att vi, för att vara jättetydlig, är negativa till en gemensam arbetslöshetsförsäkring på europeisk nivå. Detta är också något som parterna i Sverige på olika sätt har uttryckt. Jag har inte alldeles nyligen talat med dem om detta, men med min bakgrund känner jag deras ståndpunkter i dessa frågor väl.

Läget just nu när det gäller arbetslöshetsförsäkringsfrågan är att det är väldigt oklart vad kommissionen egentligen avser. Detta är också något som vi analyserar på departementet och i kontakt med kommissionen. Vi får se när det kommer några skarpare förslag, men jag vill vara tydlig med var vi står.

När det gäller läget i minimilönefrågan inledde kommissionen sin första konsultation med parterna den 14 januari. Man kommer tillbaka med en andra konsultation. Jag har också personligen träffat kommissionären, som besökte oss i januari. Både via Schmit och genom andra kontakter med kommissionen uttrycks gång på gång en vilja att hitta ett sätt att skapa minimilöner utan att på något sätt utmana den svenska partsmodellen och partsautonomin. Men vi har inte sett något förslag ännu.

Den svenska ståndpunkten ligger fast. Jag var efter att vi haft frågan för behandling i arbetsmarknadsutskottet väldigt glad över att det finns en sådan bred enighet i Sveriges riksdag. Alla står bakom den svenska ståndpunkten, som ju handlar om att vi inte vill se ett direktiv på detta område. Vi gör allt som står i vår makt för att skydda och värna den svenska partsmodellen. Detta jobbar vi intensivt med just nu.

Jag kan säga att vi är ganska ensamma. Det är vi och Danmark. Det pågår diskussioner. Detta är en fråga där vi verkligen måste hålla samman. Vi jobbar intensivt för att på olika sätt beskriva den svenska partsmodellen och söka stöd för att den inte på något sätt ska påverkas eller undermineras, oavsett vad det blir för typ av initiativ framöver.

Anf. 92 LUDVIG ASPLING (SD):

Jag har en kort följdfråga. Denna ståndpunkt låter väldigt bra. I kommissionens konsultationsmeddelande står att den variant som det planeras för inte kommer att påverka de länder som har den lönomodell som Sverige har. Detta sägs rakt ut i konsultationsmeddelandet, och för den som läser förslaget är det uppenbart att vi inte skulle påverkas av den typen av förslag.

Om man går vidare på den linjen undrar jag hur regeringen kommer att ställa sig till ett förslag som i utgångsläget ser ut att inte påverka Sverige

alls. Ni säger att regeringens ståndpunkt är att vi inte ska säga ja till något som påverkar oss, Eva Nordmark, men det finns ju en möjlighet att man går fram med ett förslag som ser ut att inte påverka oss men som sedan får externaliteter som ändå påverkar oss i framtiden.

EU-rättsakter får ofta sin egentliga betydelse i tillämpningskedet. Ofta går det inte att veta exakt hur de kommer att slå. Hur pass försiktiga kommer ni i regeringen att vara med att ställa er bakom förslag som i utgångsläget ser ut att inte påverka oss?

Anf. 93 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S):

Extremt försiktiga. Det är därför jag uttrycker att vi får många löften från kommissionen, såväl vid enskilda möten med de ansvariga som vid diskussioner och i olika typer av meddelanden och uttalanden, om att den svenska eller nordiska arbetsmarknadsmodellen eller partsmodellen inte ska påverkas. Men det är klart att vi inte bara utgår från dessa löften, utan detta är något som vi själva måste analysera.

Vi måste tillsammans, både parlamentariskt, menar jag, och inom Regeringskansliet, kunna vara jättetrygga med att oavsett vilken typ av förslag som kommissionen lägger fram kommer det inte att påverka den svenska partsmodellen. Där har vi ett nära samarbete med både arbetsgivarorganisationerna och de fackliga organisationerna. Dessa ställer såklart sina resurser till förfogande för att kunna analysera alla former av initiativ och förslag som kommer från EU-nivå.

Svaret är alltså: extremt försiktiga.

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Demografi: demografiska utmaningar – nästa steg.

Anf. 95 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S):

Ordförande! Detta är en diskussionspunkt. Ansvaret för denna punkt ligger på statsrådet Hallengren, men jag har tagit på mig att samråda i frågan med er i dag.

Vid rådmötet står en diskussion om de demografiska utmaningarna på dagordningen. Ordförandeskapet har presenterat en not som underlag inför diskussionen, som ni har fått ta del av.

Demografifrågor är prioriterade under det kroatiska ordförandeskapet. Ordförandeskapet har i tillägg till diskussionen vid Epscorådet den 19 mars aviserat att rådsslutsatser om demografiska utmaningar ska behandlas vid Epsco i juni.

Kommissionen avser att under våren presentera en rapport om demografiförändringar, *Report on the Impact of Demographic Change*, som väntas ge en bild av demografiska trender i medlemsstaterna och i EU och identifiera utmaningar utifrån de demografiska förändringarna. Kommissionen väntas också i slutet av året presentera en så kallad grönbok om åldrande samt en långsiktig vision för landsbygdsområden i ljuset av demografiförändringar.

För att gå tillbaka till den aktuella diskussionspunkten välkomnar regeringen diskussionen om demografiska utmaningar på initiativ av det kroatiska ordförandeskapet.

Även om det finns skillnader inom och mellan medlemsstaterna gällande den demografiska utvecklingen står många medlemsstater inför liknande demografiska utmaningar, däribland en åldrande befolkning. Utvecklingen ställer krav på arbetsmarknadens funktionssätt och de sociala trygghetssystemen, inklusive pensionssystemen, de sociala tjänsterna men även hälso- och sjukvården. Regeringen välkomnar utbyte av erfarenheter och kunskap gällande arbete för att bemöta dessa utmaningar och ta till vara möjligheterna.

Information om den demografiska utvecklingen är viktig för att möta utmaningarna, och regeringen stöder därför det arbete som pågår på europeisk nivå inom bland annat kommittén för socialt skydd och dess undergrupper.

Regeringen avser i diskussionen att fokusera på frågor rörande en åldrande befolkning och bland annat lyfta fram att åldrande innebär både utmaningar och möjligheter då dagens äldre har vuxit upp under andra och bättre förhållanden jämfört med tidigare generationer. Många personer över 65 år fortsätter att arbeta, och de flesta kan fram till 80-årsåldern klara sig på egen hand.

Regeringen avser att framhålla att det är viktigt att äldre ges förutsättningar att leva ett aktivt liv och att de har möjlighet att påverka såväl samhället som sitt eget liv. Det är angeläget att insatser görs för att främja ett aktivt och hälsosamt åldrande.

Det är också angeläget med ett långsiktigt förändringsarbete för att anpassa äldreomsorgen till den demografiska och tekniska utvecklingen, inklusive att ta till vara de möjligheter som digitaliseringen innebär. Regeringen avser därför att lyfta fram vikten av att använda välfärdsteknik. Rätt använd kan välfärdsteknik och digitalisering göra att personalen kan ha mer tid över för äldre personer som har hemtjänst eller bor i särskilt boende.

Regeringen avser att vid rådsmötet bland annat lyfta fram exempel på arbete i Sverige för att stärka äldreomsorgen. Vidare tänker regeringen framhålla att en viktig utmaning är att kunna rekrytera och behålla personal som arbetar inom äldreomsorgen.

Anf. 96 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går över till dagordningspunkt 7, Rådets beslut om bemyndigande för medlemsstaterna att ratificera 2019 års ILO-konvention om våld och trakasserier, nr 190.

Anf. 97 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S):

Detta är en beslutspunkt.

Den 23 januari presenterade kommissionen ett förslag till rådsbeslut om bemyndigande av ratificering av ILO:s konvention om våld och trakasserier i arbetslivet. Det aktuella beslutet bemyndigar EU:s medlemsstater att ratificera konventionen. Beslutet om bemyndigande tas

fram då konventionen innehåller bestämmelser som omfattas av både nationell kompetens och EU-kompetens.

Inför i dag har nämnden fått utkast till text som gått till Coreper. Efter Coreper ströks artikel 2 i utkastet, som nu går vidare till rådsrådet.

Regeringen anser att förutsättningar bör ges för medlemsstaterna att ratificera ILO:s konvention nr 190 om våld och trakasserier i arbetslivet.

Med detta sagt föreslår regeringen att Sverige vid rådsrådet ska ställa sig bakom den allmänna inriktningen.

Anf. 98 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Vi ställer oss helt och fullt bakom regeringens ståndpunkt, men jag undrar över nästa steg. Hur ser planerna ut när det gäller att Sverige ska ratificera?

Anf. 99 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S):

Just nu ligger denna fråga i ILO-kommittén, som precis i detta nu, tror jag, har svarat till regeringen. Vi inväntar deras svar på departementet. Utifrån detta kan det bli aktuellt att titta närmare på och utreda hur svensk lagstiftning förhåller sig till kommissionens bestämmelser.

Om vi ska ratificera blir det fråga om att vi lägger en proposition på riksdagens bord.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Övriga frågor. Finns det något att säga där, statsrådet?

Anf. 101 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S):

Nej, jag har inget. Det skulle vara om någon har en fråga.

Anf. 102 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen!

Tack så mycket för i dag!

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statssekreterare LARS WESTBRATT	1
Anf. 3 JESSIKA ROSWALL (M).....	2
Anf. 4 DÉSIRÉE PETHRUS (KD).....	3
Anf. 5 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	3
Anf. 6 LUDVIG ASPLING (SD).....	3
Anf. 7 TINA ACKETOFT (L)	4
Anf. 8 MARTIN ÅDAHL (C).....	5
Anf. 9 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 10 Statssekreterare LARS WESTBRATT	5
Anf. 11 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	8
Anf. 12 LUDVIG ASPLING (SD).....	8
Anf. 13 DÉSIRÉE PETHRUS (KD).....	9
Anf. 14 Statssekreterare LARS WESTBRATT	9
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	9

§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor

.....	10
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	10
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 19 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	10
Anf. 20 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	11
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 23 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	11
Anf. 24 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	11
Anf. 25 MARTIN ÅDAHL (C).....	11
Anf. 26 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	12
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 28 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	12
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 30 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	13
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 32 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	13
Anf. 33 MARTIN ÅDAHL (C).....	14
Anf. 34 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	14
Anf. 35 ORDFÖRANDEN.....	14

Anf. 36 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	14
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 38 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	15
Anf. 39 CHARLOTTE QUENSEL (SD)	15
Anf. 40 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	15
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 42 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	15
Anf. 43 CHARLOTTE QUENSEL (SD)	16
Anf. 44 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	16
Anf. 45 MARTIN ÅDAHL (C).....	16
Anf. 46 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	16
Anf. 47 LUDVIG ASPLING (SD).....	16
Anf. 48 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	16
Anf. 49 ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 50 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	17
Anf. 51 ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 52 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	17
Anf. 53 ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 54 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	17
Anf. 55 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	17
Anf. 56 ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 57 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	18
Anf. 58 ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 59 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	18
Anf. 60 ORDFÖRANDEN.....	18
§ 3 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor	19
Anf. 61 ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 62 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S)	19
Anf. 63 ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 64 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S)	19
Anf. 65 ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 66 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S)	20
Anf. 67 JESSIKA ROSWALL (M).....	20
Anf. 68 HANS ROTHENBERG (M).....	21
Anf. 69 TINA ACKETOFT (L)	21
Anf. 70 ALEXANDER CHRISTIANSSON (SD)	21
Anf. 71 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S)	22
Anf. 72 ORDFÖRANDEN.....	22
Anf. 73 Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S)	22

Anf. 74	ORDFÖRANDEN.....	22	2019/20:32
Anf. 75	Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S).....	22	13 mars
Anf. 76	ORDFÖRANDEN.....	23	
Anf. 77	Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S).....	23	
Anf. 78	ALEXANDER CHRISTIANSSON (SD).....	23	
Anf. 79	ANN-SOFIE LIFVENHAGE (M).....	24	
Anf. 80	MARTIN ÅDAHL (C).....	24	
Anf. 81	DÉSIRÉE PETHRUS (KD).....	24	
Anf. 82	Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S).....	24	
Anf. 83	ORDFÖRANDEN.....	24	
Anf. 84	Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S).....	24	
Anf. 85	DÉSIRÉE PETHRUS (KD).....	25	
Anf. 86	TINA ACKETOFT (L).....	25	
Anf. 87	ALEXANDER CHRISTIANSSON (SD).....	26	
Anf. 88	MARTIN ÅDAHL (C).....	26	
Anf. 89	ANN-SOFIE LIFVENHAGE (M).....	26	
Anf. 90	ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	26	
Anf. 91	Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S).....	27	
Anf. 92	LUDVIG ASPLING (SD).....	27	
Anf. 93	Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S).....	28	
Anf. 94	ORDFÖRANDEN.....	28	
Anf. 95	Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S).....	28	
Anf. 96	ORDFÖRANDEN.....	29	
Anf. 97	Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S).....	29	
Anf. 98	ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	30	
Anf. 99	Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S).....	30	
Anf. 100	ORDFÖRANDEN.....	30	
Anf. 101	Arbetsmarknadsminister EVA NORDMARK (S).....	30	
Anf. 102	ORDFÖRANDEN.....	30	